

Zbog velikog broja poziva građana zbog sječe borova u šumi Lungomare, gotovo cijeli bilten posvećen je toj temi...

Kronika propasti najomiljenije pulske šume

Sječa borova na kupalištu Valkane, 2011.

Nakon otpada, uništavanje zelenih površina u gradovima najčešći je razlog zbog kojeg građani okreću broj Zelenog telefona. Travanj su obilježili pozivi stanovnika Pule zbog sječe stabala u različitim dijelovima šume Lungomare. Najviše ih se odnosilo na sječu stabala u dijelu šume gradskog kupališta Valkane. Sjeklo se i u samoj šumi, i to neovlašteno. A sjeklo se i uz okućnice zgrada na rubnim dijelovima šume. Od odgovorne osobe Odsjeka za održavanje javnih i zelenih površina Grada Pule

dobili smo odgovor da se područje borika na kupalištu ne vodi kao šumsko već kao zelena površina te da, nakon sječe, uopće ne namjeravaju obnavljati šumu borovima. Sličan odgovor dobili smo i 2007. godine kada smo Gradu Puli predložili obnovu šume Lungomare. I tada su izjavili da šumu ne planiraju obnavljati. Šuma borova će, kažu, odumrijeti a prirodnom sukcesijom borove će zamijeniti stablo crnike. Šuma je već danas manja površinom i znatno rjeđa nego prije 10-ak godina. Među razlozima

su sječa koju provodi Grad Pula, izmjene prostornih planova opet u režiji gradske uprave kojima se širi zona gradnje u šumu (u dijelu Sisplaca, Tommaseove ulice i u Goritanovoј uvali) te odumiranje zbog starosti i posljedica velikih oluja koje su poharale šumu. Ekološki se šuma godinama osiromašuje zbog nestručnog "čišćenja" grmlja između stabala ne vodeći računa o tome da bi u šumi trebali biti zastupljeni svi slojevi vegetacije, od višeg drveća preko grmlja do nižeg bilja ukoliko želimo da u šumi ostanu i ptice jer se na taj način zadovoljavaju njihove potrebe za gnijezđenjem i hranjenjem. Ne vodi se računa ni o tome da se piljenje i uklanjanje grmlja ne bi smjelo provoditi od svibnja do srpnja, u vrijeme kada se ptice gnijezde i brinu za potomstvo.

Fatalni udarac šumi Grad Pula planira u obliku Urbanističkog plana uređenja "Lungomare". Njime se namjeravaju širiti ceste u šumi, graditi okretišta za autobuse i automobile, graditi novi pročistač na površini koja je dva puta veća od sadašnje, izgraditi 370 parkirališnih površina i 3 plažna objekta u samoj šumi.

Šumu Lungomare zasadili su Puljani 50-ih godina

Proizvod akcije pošumljavanja 50-ih godina, alepski borovi šume Lungomare danas imaju oko 60 godina. Svojim su entuzijazmom Puljani krš priobalja pretvorili u najlepšu gradsku rekreacijsku zonu. Prije njih Austrijanci su to isto učinili s obližnjom šumom borova na kupalištu Valkane, kao i s mnogim drugim danas zelenim gradskim površinama. Budući da su stabla u šumi Lungomare većinom jednake starosti, ukoliko sada nešto ne učinimo, šumi u budućnosti prijeti odumiranje. Iako je prirodna obnova alepskog bora inače jednostavna, kada se radi o zakoravljenim površinama ili površinama koje su opterećene posjetiteljima, kao u šumi Lungomare, prirodna obnova je nemoguća.

Grad Pula gotovo svake godine "uređuje" šumu Lungomare na uobičajeni način: rezanjem zdravih stabala koja su se krošnjama previše približila cesti ili nagnutih stabala. Veći dio stabala nije uopće bilo potrebno rezati. Uzaludno smo navodili primjer plaže na kupalištu Stoja na kojem su entuzijazmom jednog čovjeka mnogi borovi spašeni - podupiranjem.

Još 2007. pokušali smo saznati zašto "uređivanje" ili "održavanje" šume Lungomare uvijek i isključivo znači rezanje, a nikada pošumljavanje, zašto se, na mjestu gdje se zbog vjetra srušilo stablo, ne save mладice. Odgovor nadležnih u Gradu Puli primili smo s nevjericom: zato što je šuma osuđena na odumiranje! Obrazloživši da je prirodno da šuma alepskih borova Lungomare odumire jer u našim krajevima nije autohton, da je tom stablu korijenje plitko pa se često ruši te da se prirodnim putem ta šuma sama ne obnavlja. Šumu borova, smatraju, s vremenom zamijeniti šuma hrasta crnike, koji je autohton vrsta.

O smislu postojanja šume Lungomare

Ne možemo se složiti s takvim stvom. Srećom, naše mišljenje dijele i drugi gradovi na Jadranu koji bri nu o svojim borovim šumama. Na primjer Rovinj, koji je na rtu Punta Corrente (Zlatni rt) posadio 300 mlađih borova. Alepski bor izrazito je sredozemno drvo. Autohtone šume alepskog bora postoje u obalnoj i otočnoj Dalmaciji no ta je vrsta, zbog izrazite prikladnosti za pošumljavanje, danas vrlo rasprostranjena i u Istri i na otocima Kvarnera.

Šuma Lungomare, zbog njene veličine i funkcije, zapravo nije prava šuma. Kao što nije ni park. Za tu bi gradsku šumu trebalo naći poseban naziv: rekreativna (gradska) šumska zona, na primjer. I time joj konačno priznati funkciju i smisao postojanja, te u skladu s time skrbiti o njoj. Šuma borova Lungomare Puljanima je važna. Premda žive u gradu na obali prekrasnog velikog zaljeva, Puljani zbog zbranjenih vojnih zona i Uljanika i njegovih zidina ne koriste gradsku

rivu kao drugi primorski gradovi. Uskraćeni za tu ljepotu i poistovjećujući gradsku luku s vojnom i industrijskom zonom, oni za uživanje uz more najčešće biraju šetalište Lungomare. Radi se o jedinoj slobodnoj rekreacijskoj zoni grada uz more. U jutarnjim satima blagodati šetnje uz more i mirisne borove, uz relativno slab promet i bez pretjerane buke koriste često stariji Puljani i Puljanke. U popodnevnim satima, zaposleni se građani šetnjom opuštaju. Roditeljima s djecom je Lungomare nezamjenjiv. A tu su i vlasnici pasa, biciklisti pa i oni koji ne žele napuštati automobil. Šumica je idealna trim staza, koju svakodnevno koriste brojni sportaši i rekreativci. Ljeti je omiljeno kupalište. A bez borova, njihove ljepote i mirisa, ta šuma ne bi imala istu privlačnost i značaj. Široki, visoki, pogrbljeni i nakošeni, grana koje natkriljuju cestu, nagurani prema suncu, isprepleteni - upravo zbog tih osobina raznolikosti i prilagodbe terenu, svaka boro-

va šuma plijeni prirodnošću i stalnim zelenilom. A sve to vrlo povoljno djeluje na ljudski duh i zdravlje.

Osim te rekreativne, nezamjenjive uloge u životu Puljana, šuma Lungomare ima i poznate općekorisne funkcije šume: proizvodnja tla, primjerice. Alepske borove nazivaju pionirskom vrstom zbog osobine da na mediteranskom kršu stvaraju sloj novog šumskog tla. Šuma nam proizvodi kisik, štiti nas od buke, pročišćava nam zrak od prašine. U svojim krošnjama može zadržati nekoliko desetaka tona prašine po hektaru godišnje. A asimilacijska (lisna) površina šuma četinjača je 10-15 puta je veća od same šume. Šuma pročišćava podzemne i površinske vode, štiti tlo od erozije, zadržava vlagu u tlu... Spomenut ćemo i turistički značaj borovih šuma u priobalju, koje su naš svojevrsni zaštitni znak.

Šumu Lungomare trebalo bi održavati prvenstveno zbog njenog izuzetnog značaja stanovnicima Pule.

Ne postoji druga lokacija ili autohtona vrsta koja bi u tim ulogama mogla zamijeniti sadašnju šumu. Da ju ne bismo izgubili, šumu moramo pomladiti. To je, objasnili su nam stručnjaci šumarske struke, vrlo jednostavno i finansijski nezahtjevno. Potrebno je izraditi studiju obnove šume kojom bi se napravio plan pomlađivanja. Planom bi se

utvrstile početne zone pomlađivanja. Odabrane zone potrebno je očistiti od nepoželjnog grmlja, ukloniti grane susjednih stabala koje stvaraju sjenu ili ukloniti stara stabla, ostaviti i mjestimično prorijediti samonikle mladice borova, stvoriti im uvjete za nesmetani rast i na tako očišćenom području jednostavno obnoviti šumu sjeme-

nom ili sadnicama. Priroda će učiniti ostalo a mi ćemo za 15-20 godina imati novi dio šume. Pa možemo krenuti na nove zone pomlađivanja. Takav postupni način pomlađivanja šume Puljane neće uz nemiriti i neće umanjiti njenu osnovnu rekreativnu funkciju.

Studija obnove šume

Studija obnove šume prvi je neophodni korak. Zelena Istra još je 2007. godine ponudila svoju pomoć u pronalaženju kompetentnih stručnjaka šumarske struke koji shvaćaju nužnost postupne obnove šume. Glavni bi cilj bio zadržati prirodnost šume, bez nepotrebnog i sterilnog parkovnog načina održavanja. To bi značilo izbjegavanje čišćenja raslinja izvan staze jer se na taj način, osim gubitka dojma "prave šume" omogućava i ostanak malim životinjama poput vjeverica i mnogih vrsta ptica. Trebalo bi ukloniti penjačice koje tiho guše borove. U šumu bi se mogle unijeti

vrste grmova koji inače u prirodi rastu s alepskim borom poput lovor-a, mirte, planike... S obzirom na karakter šume, trebalo bi promptno reagirati na buduće vjetroizvale i oboljela stabla. Planom bi trebalo predviđjeti samo obnovu i održavanje trim staze, čija bi trasa bila dio kružne staze po šumi. Dio toga plana svakako bi trebalo biti i obavezno izmještanje pročišćivača iz šume (a ne njegovo proširivanje, kako se predviđa, što bi u značajnoj mjeri umanjilo površinu pod šumom kao i pojačalo sadašnje neugodne mirise). Planom bi, također, trebalo zabraniti daljnju proda-

ju građevinskih parcela na rubnim dijelovima šume, pod sramotnom isprikom da se u knjigama vode kao pašnjaci. Šuma Lungomare je u zemljinišnim knjigama manja od stvarno postojeće šume. Gradski službenici bez savjesti i gramzivi poduzetnici često su puta do sada iskoristili neusklađenost knjiga sa stvarnim granicama šume. Hoćemo li nastaviti djelo naših svjesnijih prethodnika ili ćemo poklenuti pred glupošću i betonizacijom? Grad Pula za sad pokazuje samo ove druge osobine. Sto o tome misle stanovnici Pule, posve je jasno.

Ekološka nekultura službenika Grada Pule

Koliko još drvoreda i zelenih površina moramo izgubiti prije nego što netko u Gradu shvati njihovu vrijednost i da se mladice stabla ne može uspoređivati s gorostasima starima više desetljeća. U nekim europskim gradovima vodi se evidencija o svakom stablu, brine se o njihovom zdravlju jer o zdravlju i opstanku stabala ovisi kvaliteta života u gradu. Stabla umanjuju stres povezan s životom u gradu, ekološki su regulatori - apsorbiraju štetne emisije, reduciraju buku, zaštita su od prašine, blagotvorno utječe na vlažnost zraka. Stabla i grmovi

su utočite raznim životinjama, koje su se prilagodile životu u gradu. Prilikom uklanjanja nekih pulskih drvoreda i sakacenja zelenila nitko ne razmišlja o posljedicama na životinjski svijet koji je u njima nastanjen poput vjeverica ili ptica. Ptice su najbolji pokazatelj kvalitete našeg okoliša. Trebali bi se zadržati ako u našem okruženju imamo samo golubove, grlice i vrapce. Stabla su ključna za kvalitetu života u gradu i ne smiju se žrtvovati zbog graditeljske stihije. To je posljedica neznanja i skromne ekolo-

ške kulture gradske vlasti. Ako ona ne poznaje druge kategorije osim kratkoročne ekonomske, moramo ih podučiti o dugoročnoj dobiti od očuvanog zelenila koje se može izraziti i u novčanoj vrijednosti, a cijenu formira ekološka "usluga" stabala, povećanje atraktivnosti zelenih zona za investitore koji će radije svoje poslovanje smjestiti u njihovoj blizini, zatim povećanje vrijednosti nekretnina koje se nalaze uz parkove i zelene površine itd.

Urbanistički plan uređenja "Lungomare" - fatalni udarac za šumu

Prethodna javna rasprava o tom planu održana je 25. ožujka 2011.

godine. Planom je obuhvaćena šuma Lungomare otprilike od Usko-

čke ulice do Valsalina. Danas obuhvaća pročistač velik 0,7 ha i spo-

rtsko-ugostiteljsku zonu veliku 4 ha. Istra cement nekretnine d.o.o. vlasnik je 33% područja, a Grad Pula 56% dok je 11% pomorsko dobro (u što spada i more). Akvatorij se nalazi unutar Nacionalne ekološke mreže. Predloženim Platom, koji bi uskoro trebao na javnu raspravu, planira se povećati 2 puta površinu pročistača kako bi se modernizirao, i na toj lokaciji, znatno proširen, ostao zauvijek. GUP koji je trenutno na snazi predviđa izmjешtanje pročistača s te lokacije do 2017. godine. Stoga će Grad Pula izmjeniti i GUP. Na primjedbe da u turističkoj i rekreativnoj zoni pročistaču nije mjesto, prvenstveno zbog mirisa, a potom zbog neracionalnog ispuštanja pročišćene vode

u more, umjesto da se primjerice koristi za poljoprivredu (kao što su to isplanirali u Rovinju), te zbog kamiona koji će svakodnevno fekalni mulj odvoziti na Kaštjun, iz gradske uprave odgovaraju, poput pijanih bogataša, da će novi veliki pročistač u cijelosti biti - ukopan. Na betonskom krovu novog pročistača bit će upravna zgrada i parkiralište. I, naravno, posadit će novu šumu na krovu.

Planom je, osim, toga planirano povećanje mješovite namjene za hotel na današnjem nogometnom i teniskim terenima. Na njihovom mjestu planira se hotel s 5 etaža, koji će s gornje strane, s ceste biti visok 5 metara. Ispred hotela pa sve do i oko proširenog pročistača

nalazi se parkiralište i proširena cesta s okretištem. Na 3 lokacije predviđeni su plažni objekti (servisno-ugostiteljski) i to u šumi. Jedan se nalazi ispred pročistača, drugi ne u samoj nego u šumi pored Gortanovaje uvale i treći prema Mornaru. Zašto se plažni objekti ne planiraju na Valkanama i na Mornaru, gdje već postoji sva infrastruktura nego u šumi, gdje će biti potrebno dovesti kanalizaciju, struju, vodu itd. - nije jasno. U Gortanovoju uvali planirana je sunčališno-odmoršna zona. Da bi bila sunčališna, pretpostavljamo, ne bi smjela biti u hladu borova. Prema obrazloženju s prethodne javne rasprave, radi se o dnevnoj i noćnoj zoni za zabavu.

Pritužbe uputite direktno nadležnim u Gradu Puli

Građani svojim pozivima pokazuju da su vezani uz Lungomare i uz popularnu pinetu koja je nezamjenjiva za svako gradsko šetalište uz more. Starije generacije sudjelovale su u sadnji te borove šumice te je time njihova veza sa šumom i snažnija. Gradska uprava trebala bi biti u službi građana i u interesu svih čuvati vrijednosti grada. Budući da nas građani tako često zovu zbog pritužbi na propadanje šume, a te svi naši dosadašnji apeli Gradu ostali su bezuspješni, ovim putem pozivamo građane da svojem mišljenje, pritužbe i kritike upute di-

rektno nadležnim osobama u gradu Puli:

-Pročelnik Upravnog odjela za prostorno uređenje Giordano Škuflić (u vezi s novim Urbanističkim planom uređenja "Lungomare" i općenito gradnjom u šumi)
tel.: 371 802,

e-mail: giordano.skuflic@pula.hr

-Pročelnik Upravnog odjela za komunalni sustav i imovinu Damir Prhat
tel.: 371 800,

e-mail: damir.prhat@pula.hr

-Gradonačelnik Boris Miletić
tel.: 371 710,

e-mail: boris.miletic@pula.hr

"Čisto more, razvedenost obale s mnogim uvalama, otocima i otočićima, netaknuti krški litoral kao naš specifikum te šume alepskog bora predstavljaju bogatstvo koje pogoduje gospodarskim aktivnostima, podizanju kvalitete življenja, uživanju u ljepotama prirode, odmaranju i stvaranju lokalne kulture i identiteta naroda." (Šumarski list, članak "Alepsi bor – prvorazredna vrsta za podizanje šuma na mediteranskom kršu", autora D.Prgina, mr.sc.)

Donacije pulskih tvrtki i građana za sadnju

Godine 2006. uz pomoć donatora Zelena Istra je poklonila gradu 22 stabla, jedan drvoređ borova na Monvidalu i nekoliko stabala na Vidikovcu.

Godine 2007. smo posadili 44 stabla bora - 33 u šumi Lungomare i

11 na pulskoj obilaznici i to uz pomoć donacija tvrtki, građana i pulskih vrtića. Godine 2010. organizirali smo akciju prikupljanja novaca od udruga u Društvenom centru Rojc i uspjeli prikupiti dovoljno za sadnju 10 stabala lipa.

Lungomare, pošumljavanje 2007.

Posadeni borovi na Monvidalu, 2006.

Pasivnost, nezainteresiranost ili...?

Godine 2005. ponudili smo Gradu Puli projekt obnove pulskih drvoreda koji bi u potpunosti bio finansiran donacijama građana. Obišli smo cijeli grad, popisali broj i vrstu nedostajućih stabala u drvoredu grada. Prethodno smo sondirali interes građana za akciju i utvrdili zaista veliki entuzijazam te želju za financijskom podrškom akciji. U studenom smo nadležnom gradskom odsjeku dostavili karte drvoreda s točno označenim brojem postojećih stabala, slobodnih mesta u drvoredu nastalih truljenjem preostalih panjeva, mjesta na kojima panjevi još postoje te mjesta na kojima su nekad bila stabla, ali su "rupe" u asfaltu zabeto-

nirane zbog komoditeta vozača ili sigurnosti pješaka. Pobrojali smo i na karti označili 37 mjesta na kojima su nekad postojala stabla, a danas su prazna, 25 mjesta na kojima su ostali panjevi te 24 zabetonirane lokacije u drvoredu. Prema tom popisu postojala je mogućnost dopunske sadnje 85 stabala! Nakon više od 6 mjeseci požurivanja, od Grada Pule dobili smo dogovor da potrebne suglasnosti komunalnih i telekomunikacijskih poduzeća, vlasnika podzemne infrastrukture, nisu dobili. I to je sve.

U svibnju 2007. dobili smo od tvrtke Tetrapack ponudu za donacijom za pošumljavanje zelenih gradskih površina. Ponudu smo prosli-

jedili Uredu gradonačelnika Grada Pule, predloživši im da prihvate ponudu i započnu uređivati neku gradsku zelenu površinu. Poziv i ponudu smo Gradu ponovo uputili u lipnju, pošto u međuvremenu nismo primili odgovor. Ne primivši ni tada nikakav odgovor, donatora smo povezali s Gradom Rovinjom, koji je ponudu istog časa prihvatio, stupio u direktni kontakt s donatorom i dogovorio sadnju stabala i daljnju suradnju u budućnosti. Tom je donacijom Rovinj oplemenio svoju park šumu.

Dušica Radojčić

Smjernice za zaštitu ptica u parkovima i zelenim površinama

Zbog nestručnog uređivanja šumara, parkova i drugih zelenih površina, djelatnici komunalnih poduzeća turističkih tvrtki na čijem se području nalaze zelene površine i svi drugih koji se često neovlašteno upuštaju u taj posao, ta se područja ekološki osiromašuju. Grmlja između stabala "čisti" se ne vodeći računa o nužnosti zastupljenosti svih slojeva vegetacije ukoliko želimo da u šumi ostanu i ptice jer se na taj način zadovoljavaju njihove potrebe za grijevanjem i hranjenjem. Ne vodi se računa ni o to-

me da se piljenje i "čišćenje" ne bi smjelo provoditi od svibnja do srpnja, u vrijeme kada se ptice gnijezde i brinu za potomstvo. Na mjestima gdje ne predstavljaju opasnost, trebalo bi ostavljati stara stabla i suhe grane jer se u njima gnijezde i kukcima hrane ptice duplašice. U nastojanju da potaknemo promjenu u ponašanju, tijekom 2010. godine izradili smo smjernice za zaštitu ptica u parkovima i zelenim površinama i dostavili ih komunalnim poduzećima, turističkim tvrtkama i jedinicama lokalne samo-

uprave u Istri:

1. Prilikom uređenja parkova i vrtova potrebno je voditi računa da budu zastupljeni svi slojevi vegetacije, od višeg drveća preko grmlja do nižeg zeljastog bilja jer se na taj način zadovoljavaju potrebe za gnijezđenjem i hranjenjem svih vrsta ptica, iako se ipak u gradskim sredinama ne mogu očekivati ptice koje gnijezde na tlu zbog velikog broja predatora poput kućnih mačaka i pasa. Sadnja grmlja privući će ptice poput slavuja, crvendača i crnokape grmuše. Ukoliko je to

moguće, na mjestima gdje ne predstavljaju opasnost, poželjno je ostavljati stara stabla i suhe grane jer se u njima gnijezde i kukcima hrane ptice duplašice poput djetlića i plavetne sjenice.

2. Preporučuje se odabir autohtonih vrsta bilja, a poseban je naglasak na vazdazelenoj vegetaciji (čempres, bor) jer ona predstavlja zimi sklonište i povoljna je za gnijezdenje. Sađenjem bora i čempresa privući će se žutarica, kos i zelendur. Također, preporučuje se sadnja biljaka koje daju plodove za hranu poput bršljana i tetivike.

3. Tlo je parkovima često loše kvalitete zbog uklanjanja otpalog lišća i pokošene trave te se na taj način onemogućuje vraćanje hranjivih tvari razgradnjom u tlo i smanjuje se broj kukaca kojima se ptica hrane stoga je preporučljivo ostavljati otpalo lišće ispod stabala.

4. Kod kreiranja rasporeda staza u

parkovima poželjno je da neka mjesta u parka budu manje posjećena kako bi se mogle gnijezditi ptice osjetljive na uznemiravanje poput rusog svračka i strnadice.

5. Ptice otvorenih staništa privući će otvoreni dijelovi u parku ili vrtu gdje je poželjno travnjake kombinirati s kamenjarama s posađenim niskim biljem.

6. Park ili vrt poželjno je izolirati od okoline živicom ili zidom kako bi se smanjila buka koja dolazi s ulice ili ceste i uznemiruje ptice.

7. Za izvođenja radova u parku ili vrtu trebali bi se birati zimski mjeseci kada se ptice ne gnijezde, a i biljke tada najbolje podnose orezivanje.

8. Za hranjenje ptica potrebno je izbjegavati stari kruh jer njega jedu samo golubovi i vrapci kojih u gradskim sredinama ionako ima previše, već bi se trebala koristiti hrana za divlje ptice koja se može naba-

viti u zoo trgovinama.

9. Kućice za ptice predstavljaju zamjenski element za suha stabla u parkovima za ptice koje se gnijezde u dupljama. Trebalо bi ih postaviti tako da budu nedostupne za mačke, a isto tako pripaziti na dimenzije i promjer otvora kućice. Tako će u kućici otvora promjera 29-30 mm gnijezdo sviti sjenica, dok će sivi čuk izabrati promjer otvora od 7-8 cm.

10. Vrste ptica koje gnijezde na građevinama danas su jako ugrožene zbog izgleda današnjih zgrada, no postavljanjem kućice za ptice pod strehu krova mogu se spasiti sivi čuk, čavka, modrokos i bijela pastirica. Na sjeveru Europe ovo je vrlo popularno pa ljudi znaju imati i čitave kolonije na svojim kućama.

Iva Rukavina

Više o ostalim aktivnostima udruge u travnju pročitajte na slijedećim stranicama...

Mali vrtlari u urbanom vrtu Rojc

Tijekom travnja u urbanom vrtu Rojc smještenom u centru gradskih udruga proveli su se edukativni programi za vrtičku i osnovnoškolsku djecu pod nazivom "Mali vrtlari". Program je nadopuna odgojno-obrazovnom programu, praktična nastava na otvorenom kroz koju djeca jačaju ekološku svijest i

ljubav prema prirodi uz istovremenu poučnu i korisnu poduku iz vrtlarstva. Uz igru i zabavu djeca su uredila svoje male vrtove u koje su posadili begonije, prkose, mentu, lavandu, tagetese, ljubičice, čuvarkuću, jagode, rajčicu i ostalo bilje koje su sami sa svojim roditeljima izabrali i donijeli. Sudjelovali

su pulski vrtići Ribice i More koji će i dalje posjećivati svoju gredicu u urbanom vrtu i pratiti rast i razvoj svojih sadnica. Osim vrtičkih radionica održane su i radionice za osnovnu školu Centar. Podršku programu pružila je Erste banka.

Iva Rukavina i Irena Burba

Suradnja s udrugom Kneja na dječjim permakulturnim radionicama

Ovog proljeća u urbanom vrtu Rojc bilo je živo jer smo u suradnji s udrugom Kneja održali niz permakulturnih radionica pod nazivom "Ruke u vrtu" namjenjenih dječjem uzrastu. U teoretskom dijelu naglasak je bio dan na morfologiji pojedinih dijelova biljke i razlikama između pojedinog vrsta bilja.

Obrađene su različite vrste gredica i načini uzgoja bilja. Cilj je bio djeci naučiti povezivati teoretsko znanje s praktičnim, odnosno proširiti znanje stečeno u školi i primijeniti ga u prirodi. Djeca su zatim uz pomoć Knejinog voditelja permakulturnih radionica Miroslava Cerovca izradila vlastitu ključ gredicu.

U radionicama su sudjelovali učenici pulske osnovne škole Monte Zaro koji su veoma rado zamijenili dva sata boravka u klupama za rad uz igru u vrtu po sunčanom i toplog vremenu.

Iva Rukavina i Irena Burba

U mjesecu travnju primili smo 18 prijava građana na Zeleni telefon : otpad 10, zelenilo 4, razno 2, vode 1, zračenje 1.

Žalosna vrba sa sretnim završetkom

U travnju smo na Zeleni telefon dobili dojavu građana da Bunarina d.o.o. namjerava posjeći 8-metarsko stablo žalosne vrbe (Salix sp.) koja se nalazi ispred teniskog kluba "Uljanik" na Bunarini. Raspitali smo se u nadležnoj službi Arenatu-

rista i u nadležnom odjelu Grada Pule da li su od njih tražili savjet ili dopuštenje i dobili negativan odgovor. Provjerom na terenu utvrdili smo da stablo ničime ne ugrožava objekt uz koji se nalazi. Baš suprotno, radi se o vrbi izrazite hortikulturne i estetske vrijednosti. Vrba je zaista prekrasna i članovima teniskog kluba u ljetnim danima pruža ugodan hlad, osim toga, radi se o hortikultурno vrlo rijetkom stablu u Puli, što je vjerojatno i bio razlog za njegovu sadnju. Stablo se ne oslanja niti jednom grančicom na građevinu, ne nagi-

nje se prema njoj i ne predstavlja smetnju nikakvim sadržajima. Osim toga, stablo je posađeno na dovoljno velikoj površini gdje ima prostora za daljnji nesmetani rast. Ukoliko se s vremenom ukaže potreba, grane koje smetaju mogu se jednostavno orezati. Stoga smo i direktnim kontaktom i putem medija apelirali da Bunarina odustane od sjče i da "pomiluje" ovo prekrasno stablo. Za sada je vrba još uvijek na istom mjestu i pruža ugodan hlad pa se nadamo da je naš apel bio uspješan i da će tamo još dugo i ostati!

Spašena lokva u Jurićima

Još je jedan slučaj Zelenog telefona u mjesecu travnju uspješno riješen. Radi se o započetom zatrpanju lokve u selu Jurići. Naime, mještani su prijavili počinitelja te nam dali njegov kontakt. Odlučili smo obavijestiti počinitelja da je svojim postupcima ugrozio ovo vlažno stanište i upoznati ga sa zakonskom regulativom. Prenijeli smo mu informaciju da su sva vlažna staništa zaštićena Zakonom o zaštiti prirode i da nije dopušteno "pregrađivanje vodotokova, isušivanje, zatrpanje ili mijenjanje izvora i ponora, bara i dr. ako se time ugrožava opstanak prirodnih vrijednosti i očuvanje biološke raznolikosti." Između ostalog lokve štiti i Konvencija o vlažnim staništima čija je i Hrvatska punopravna članica. Vlažna staništa zbog svoje raznolikosti predstavljaju najveću biološku i krajobraznu vrijednost. Oko 40 posto biljnih i životinjskih

vrsta vezano je za vlažna staništa, a istodobno su najugroženija zbog melioracije, isušivanja, onečišćenja i prekomernog iskoriščavanja vode.

Počinitelj je istaknuo problem zmaja koje se zadržavaju uz lokvu. Najčešća zmija na vlažnim staništima je bjelouška, neotrovna je i ne predstavlja opasnost ljudima, a lako ju je prepoznati po polumjesečnim pjegama na stražnjem dijelu glave s obje strane, bijelih u ženki, žutih u mužjaka. Bjelouška je, kao i sve zmije u RH, zaštićena Zakonom o zaštiti prirode. Zaštita se odnosi i na sve vrste vodozemaca, u koje spadaju žabe i vodenjaci koje nastanjuju ili se razmnožavaju u lokvama, na 33 vrste vretenca, barsku kornjaču, pojedino ugroženo vodeno bilje te ugrožene kopnene životinje koje lokvu koriste za napajanje. Prisutnost žaba i ribe gambuzije u lokvama kontrolira po-

pulaciju komaraca te se na taj način prirodno izbjegava njihovo preterano razmnožavanje. Stabilni ekosustavi uspješno reguliraju brojnost populacija koje ih nastanjuju. Zatrpanje ili isušivanje lokvi kao prevencija potencijalnom namnožavanju komaraca, zmija ili žaba nije znanstveno niti zakonski utežljeno, dapače što se tiče potonjeg predstavlja prekršaj Zakona o zaštiti prirode.

Ugodno smo se iznenadili što je počinitelj bio spreman poslušati naše savjete, zatražio je i da mu prosljedimo kontakt Nature Histriće kako bi stručnu osobu pitao za savjet kako da dovrši radove, a da pritom ne ugrozi lokvu. Još jednom se pokazalo da je informiranje i edukacija najbolji način prevencije štetnog ponašanja prema prirodi i okolišu.

Irena Burba

Naše aktivnosti finansijski podržavaju

Impressum:

Udruga Zelena Istra, Gajeva 3, Pula

tel./fax. 052/ 506 065; website: www.zelena-istra.hr

e-mail: udruga-zelena-istra@pu.t-com.hr

Digitalnu verziju mjesečnika ZInfo dostavljamo svim članovima i članicama Zelene Istre i svim jedinicama lokalne uprave u Istarskoj županiji, a tiskanu verziju dostavljamo poštom članovima i članicama udruge koji nemaju pristup internetu. Tiskanu verziju možete pronaći početkom svakog mjeseca u pulskoj Gradskoj knjižnici i čitaonici i Čitaonici kluba umirovljenika. Arhivu ZInfo-a od 2006. godine pohranjujemo na internetskim stranicama udruge <http://www.zelena-istra.hr/zinfo/>. Ukoliko želite da i vama dostavljamo mjesečnik putem e-maila, javite nam na telefon 052/506 065 ili se prijavite direktno na našim internet stranicama. Također, ukoliko iz nekog razloga želite prestati primati ZInfo na svoju e-mail ili kućnu adresu, molimo Vas da nas o tome obavijestite.